

ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เรื่อง การรับรองสิ่งพิมพ์ออก

พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดให้มีหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สิ่งพิมพ์ออกสามารถใช้อ้างอิงแทนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และมีผลใช้แทนต้นฉบับได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การรับรองสิ่งพิมพ์ออก พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สิ่งพิมพ์ออก” หมายความว่า สิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการนำเสนอหรือเก็บรักษา เป็นเอกสารต้นฉบับ

“ระบบการพิมพ์ออก” หมายความว่า ระบบที่ใช้ในการนำเข้าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นต้นฉบับของสิ่งพิมพ์ออก และการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกสำหรับใช้อ้างอิงข้อความของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก” หมายความว่า คณะกรรมการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจรับรองสิ่งพิมพ์ออกตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๔ การจัดทำสิ่งพิมพ์ออกในการณ์ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าได้มีการรับรองสิ่งพิมพ์ออกโดยหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกและมีผลใช้แทนต้นฉบับได้

(๑) เจ้าของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ควบคุมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือบุคคลภายนอกได้บังคับของเจ้าของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือผู้ควบคุมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นผู้จัดทำสิ่งพิมพ์ออกจากระบบการพิมพ์ออกที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือผู้ควบคุมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(๒) หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการเก็บรักษาหรือควบคุมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่น หรือบุคคลภายนอกได้บังคับหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้จัดทำสิ่งพิมพ์ออกจากระบบการพิมพ์ออกที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐนั้น

(๓) หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายในการกำกับหรือควบคุมดูแล หรือหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้จัดทำสิ่งพิมพ์ออกจากระบบการพิมพ์ออกที่มีมาตรฐานที่เทียบเท่าหรือมีความเหมาะสมกว่าหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศนี้

หมวด ๑ หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก

ข้อ ๔ หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีบุคลากรซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกในจำนวนที่เพียงพอ โดยอย่างน้อยต้องมีบุคลากรซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในด้าน ดังต่อไปนี้

- (ก) ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ
- (ข) ด้านเทคโนโลยีการระบุตัวตน (Identification) และการยืนยันตัวตน (Authentication)
- (ค) ด้านระบบเอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- (ง) ด้านการตรวจสอบและประเมินผลความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ

(๒) ต้องจัดให้มีเครื่องมือหรือวิธีการที่เพียงพอและมีมาตรฐานสำหรับใช้ในการตรวจสอบว่าระบบการพิมพ์ออกและกระบวนการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก มีความมั่นคงปลอดภัยและสามารถจัดทำสิ่งพิมพ์ออกที่มีข้อความถูกต้องครบถ้วนตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(๓) ไม่เคยถูกสั่งยกเลิกการเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกตามข้อ ๔ หรือเคยถูกสั่งยกเลิกแต่ยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ถูกสั่งยกเลิกการเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก

(๔) ต้องไม่มีส่วนได้เสียในกิจการของผู้ขอให้รับรองระบบการพิมพ์ออก และจะต้องไม่มีเหตุที่ทำให้หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกขาดความเป็นอิสระและความเป็นกลางในการดำเนินงาน

(๕) ต้องไม่มีส่วนได้เสียในกิจการของบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นผู้พัฒนา ขาย จำหน่าย จัดทำ จัดซื้อ จัดหา หรือให้เช่าระบบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ให้กับผู้ขอให้รับรองระบบการพิมพ์ออก

คณะกรรมการอาจออกประกาศกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามประการอื่นของหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกเพิ่มเติมตามความเหมาะสมเมื่อถูกต้องได้

ข้อ ๖ ในกรณีหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน์จำกัด กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลของหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความมิชอบ

(๕) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการของหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกที่เคยถูกสั่งยกเลิกการเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก

คณะกรรมการอาจออกประกาศกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามประการอื่นของหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกซึ่งเป็นนิติบุคคลตามวรรคหนึ่งเพิ่มเติมตามความเหมาะสมอีกได้

ข้อ ๗ ผู้ประสงค์จะเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์อักขระอื่นเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้ ต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑) คำขอให้ความเห็นชอบการเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์อักขระ

(๒) นโยบายและมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานที่เทียบเท่าหรือไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวโนบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๕๕

(๓) กระบวนการรับรองระบบการพิมพ์อักขระ

(๔) นโยบาย มาตรฐานและมาตรการในการตรวจสอบการพิมพ์อักขระ

(๕) รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีการระบุตัวตน (Identification) และการยืนยันตัวตน (Authentication) ด้านระบบเอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการตรวจสอบและประเมินผลความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ รวมทั้งด้านอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๖) เอกสารอื่นใดที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๘ คณะกรรมการจะประกาศให้ผู้ยื่นคำขอตามข้อ ๗ เป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์อักขระ เมื่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการมอบหมายตรวจสอบและพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ยื่นคำขอ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕ และข้อ ๖ และได้ยื่นเอกสารหลักฐานตามข้อ ๗ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว

คณะกรรมการอาจมอบหมายให้หน่วยงานใดทำหน้าที่ตรวจสอบกระบวนการรับรองระบบการพิมพ์อักขระของผู้ยื่นคำขอเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์อักขระตามวรรคหนึ่งได้

ข้อ ๙ คณะกรรมการอาจยกเลิกการให้ความเห็นชอบการเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์อักขระ เมื่อปรากฏว่าหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์อักขระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔ หรือข้อ ๖,
- (๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศนี้ รวมทั้งแนวปฏิบัติอื่นใดที่ออกโดยคณะกรรมการ
- (๓) กระทำการใดจนเป็นเหตุให้เชื่อได้ว่าอาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการรับรองระบบการพิมพ์ออก

ข้อ ๑๐ เมื่อปรากฏเหตุแห่งการยกเลิกตามข้อ ๙ คณะกรรมการอาจสั่งให้น่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกแก้ไขหรือดำเนินการอื่นได้ตามที่คณะกรรมการคำสั่งภายใต้กฎหมายที่กำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกไม่ดำเนินการแก้ไขตามคำสั่งคณะกรรมการหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนการกระทำนั้นอีก คณะกรรมการอาจยกเลิกการให้ความเห็นชอบการเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก

ข้อ ๑๑ ให้หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกมีหน้าที่ต้องรายงานผลการดำเนินงานในการรับรองระบบการพิมพ์ออก และรายงานการดำเนินไว้ซึ่งคุณสมบัติหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในคุณสมบัติอันเป็นเงื่อนไขในการเป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกตามข้อ ๔ และข้อ ๖ ต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการมอบหมายทุกหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับการประกาศให้เป็นหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ตามแบบรายงานที่คณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการมอบหมายกำหนด

หมวด ๒ การรับรอง

ข้อ ๑๒ หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกจะรับรองระบบการพิมพ์ออกของผู้ขอให้รับรองระบบการพิมพ์ออก เมื่อตรวจสอบพบว่าระบบการพิมพ์ออกเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้ โดยให้อีกเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ เว้นแต่มาตรฐานขั้นต่ำในบางเรื่องนั้นมีได้ถูกนำมาใช้

ข้อ ๑๓ ให้หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกพิจารณาปรับปรุงระบบการพิมพ์ออก โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ระบบการพิมพ์ออกมีกระบวนการที่ทำให้มั่นใจได้ว่าสิ่งพิมพ์ออกมีข้อความถูกต้องครบถ้วนตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ขอให้รับรองระบบการพิมพ์ออกต้องจัดให้มีกระบวนการในการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องและครบถ้วนของสิ่งพิมพ์ออก
- (๒) คุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในระบบการพิมพ์ออก
- (๓) วิธีการที่ใช้ในการระบุตัวตนผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการพิมพ์ออก
- (๔) การดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อรับรองว่าระบบการพิมพ์ออกมีความสอดคล้องตรงตามหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานตามที่คณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการมอบหมายประกาศกำหนดไว้

ข้อ ๑๔ หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกจะรับรองระบบการพิมพ์ออก เมื่อระบบการพิมพ์ออกเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีกระบวนการที่มีความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวโน้มบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

(๒) มีระบบสำรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Backup) และระบบการรุกคืนข้อมูล (Data recovery) ที่เหมาะสม

(๓) ได้จัดทำโดยมีเทคโนโลยีและมาตรการป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่เป็นการรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติมโดยผู้ที่ได้รับอนุญาต ซึ่งไม่มีผลต่อความถูกต้องของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(๔) มีกระบวนการบันทึกหลักฐานการรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(๕) มีกระบวนการบันทึกหลักฐานการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกเพื่อใช้ในการตรวจสอบประวัติการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก

(๖) มีวิธีการที่เชื่อถือได้ในการระบุตัวตนผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการพิมพ์ออก โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การระบุตัวตน (Identification)

(ข) การยืนยันตัวตน (Authentication)

(ค) การอนุญาตเฉพาะผู้มีสิทธิเข้าถึง (Authorization)

(ง) ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ (Accountability)

ทั้งนี้ เพื่อให้ยืนยันได้ว่าการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกได้ดำเนินการโดยผู้มีสิทธิในการเข้าถึงเท่านั้น

(๗) มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ และสิ่งพิมพ์ออกสามารถแสดงหรืออ้างอิงข้อมูลเพื่อใช้ตรวจสอบในภายหลังได้โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น วันเดือนปีที่มีการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก เวลาที่มีการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกซึ่งอ้างอิงตามมาตรฐานประเทศไทย ตำแหน่งของเว็บเพจ เป็นต้น

ข้อ ๑๕ หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกอาจจัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์อื่นใดที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์ออก เพื่อยืนยันว่าสิ่งพิมพ์ออกได้จัดทำผ่านระบบการพิมพ์ออกที่ผ่านการรับรองโดยหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก

ข้อ ๑๖ สิ่งพิมพ์ออกที่ออกจากระบบการพิมพ์ออกซึ่งได้รับการรับรองโดยหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก เป็นสิ่งพิมพ์ออกที่สามารถใช้แทนต้นฉบับได้

ข้อ ๑๗ ให้ผู้จัดทำสิ่งพิมพ์ออกมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำสิ่งพิมพ์ออก เพื่อให้มั่นใจได้ว่า เครื่องมือหรืออุปกรณ์ดังกล่าว สามารถจัดทำสิ่งพิมพ์ออกที่มีข้อความถูกต้องครบถ้วนตรงกับข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์

(๒) ตรวจทานความถูกต้องครบถ้วนของสิ่งพิมพ์ออกที่ได้จัดทำกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตามวิธีการที่ระบบการพิมพ์ออกกำหนดไว้

ข้อ ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลความน่าเชื่อถือของระบบการพิมพ์ออก หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกอาจเรียกให้ผู้ขอให้รับรองระบบการพิมพ์ออกมาให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการพิมพ์ออก รวมทั้งให้สามารถตรวจสอบระบบการพิมพ์ออกได้อย่างน้อยทุกสองปี

ข้อ ๑๙ หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกอาจยกเลิกการรับรองระบบการพิมพ์ออก เมื่อปรากฏว่า ระบบการพิมพ์ออกไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

เมื่อปรากฏเหตุแห่งการยกเลิกตามวรคหนึ่ง หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกอาจสั่งให้ผู้ที่ได้รับ การรับรองระบบการพิมพ์ออกแก้ไขหรือดำเนินการอื่นใดตามที่หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกกำหนด

ในกรณีที่ผู้ที่ได้รับการรับรองระบบการพิมพ์ออกไม่ดำเนินการแก้ไขตามคำสั่งของหน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออกหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนการกระทำนั้นอีก หน่วยงานรับรองสิ่งพิมพ์ออก อาจยกเลิกการรับรองระบบการพิมพ์ออกก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

นางสาวอภาสอาอก อนุดิษฐ์ นครบรรพ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ประธานกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์